

DÁVNÁ MELODIE

Vzpomínky na Vladislava Zadrobílka

◆ ZÁVĚREČNÝ DÍL ◆

Zuzana
Zadrobílková (43)

Pokud byste si dobře prohlédli svoji soukromou knihovnu, možná byste z police vytáhli i několik knižních kousků, které vydalo nakladatelství Trigon. Za tímto, na první pohled příliš neříkajícím názvem, se skrývá mnohé. Kromě jiného také pozoruhodný životní osud jeho zakladatele, muže devíti řemesel, *Vladislava Zadrobílka (1932-2010)*.

Lidé si o něm vyprávějí mnohé příběhy. Některé už se staly legendami, jiné se jimi teprve stanou. Ti, kteří Vladislava Zadrobílka osobně znali, a také zasvěcenci do tajů hermetických věd, již pozorně četli jeho díla, se shodují na tom, že to byl vzdělanec nevídaných kvalit. Kromě toho, že dokázal překládat unikátní díla

o magii, kabale, alchymii a dalších hermetických oborech z rozmanitých cizích jazyků, o těchto složitých tématech i sám psal – a také je praktikoval. Měl zcela nevšední znalosti o tajemstvích, která byla kdysi určena jen největším učencům a duchovním zasvěcencům. Zcela unikátní seriál o tomto nesmírně inteligentním muži, kterého

jste ještě před několika lety při troše štěstí mohli někde potkat, jsme odstartovali v září tohoto roku. A pokud jste našimi pravidelnými čtenáři, dozvěděli jste se už o něm mnoho zajímavostí z úst těch, kdo k němu osobně i k jeho nestárnoucímu knižnímu odkazu chovali obrovskou úctu. Dnes, v závěrečné části seriálu, vyslechneme-

Oslava pěti let trvání
nakladatelství Trigon, Praha 1995

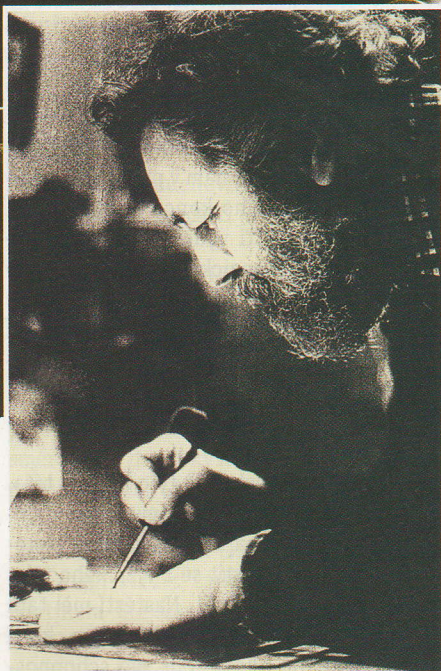
Mladý Vladislav Zadrobílek
a jeho budoucí žena Milica

PSACÍHO STROJE

HLEDÁTE KONTAKT?

ZUZANA ZADROBÍLKOVÁ

nakladatelství, knihkupectví
a antikvariát **TRIGON**
Bubenská 421/3, 170 00 Praha 7

me jeho mladší dceru **Zuzanu Zadrobílkovou** (43). Na jaké společné chvíle ráda vzpomíná a jak se rodinnému nakladatelství, které po svém otci svědomitě převzala, dnes daří? Věnovala se někdy – stejně jako její otec – praktické magii, alchymii či jiným hermetickým oborům, nebo si zvolila úplně jiný směr?

I Paní Zuzano, prozradíte našim čtenářům, co všechno předcházelo tomu, než jste se vydala ve šlépějích svého otce v rámci vydavatelské činnosti? Byl to zcela přirozený vývoj, nebo jste kdysi toužila po úplně jiném zaměstnání?

Tátovy samizdatové publikační aktivity jsem sledovala už od dětství. Před převratem byl v hledáčku StB a o legálním vydávání či šíření hermetických textů si mohl nechat jen zdát. Přesto našel cestu, jak tehdejší systém obejít. Dodnes si pamatuji své desáté narozeniny, kdy mi s jiskrou v oku předal velkou sadu na tu dobu nepředstavitelně krásných, barevných fixů. Měla jsem ohromnou radost a hned jsem si představovala, co všechno s nimi v příštích dnech nakreslím... Jenže k mému překvapení táta ještě téhož dne vytáhl hromadu papírů pro své samizdaty a odstartoval rodinnou manufakturu. Společně se starší sestrou Karolínou jsme podle táto- vých pokynů vybarvovaly prazvláštní vyobrazení (*dnes vím, že šlo o Tajné figury rosekru- ciánů*) a musím přiznat, že to pro mě, coby desetiletou, byly dost absurdní omalovánky. Samozřejmě mi tehdy nikdo nic nevysvětloval. Až postupně, s narůstajícím věkem, mi pomalu začalo docházet, čeho se účastním. Takový byl tedy můj první vstup do tátova vydavatelství.

I Ale své přirozené uplatnění jste v něm nakonec našla...

Ano. Hlavně v okamžiku, kdy jsem zača-

la studovat češtinu. Práce s korekturami i redakční činnost mě bavily a snažila jsem se být nakladatelství podle svých možností užitečná. Táta Trigon vždycky prezentoval jako »nakladatelství jednoho muže«, ale v neviditelné závorce za těmito slovy stály tři ženy, které mu pomáhaly. Moje starší sestra Karolína se starala o obchod a zařizovala s tátou praktické věci okolo tisku, maminka vydatně pomáhala s účetnictvím a já, jako nejmladší, jsem byla v té době nejslabší a nejméně užitečnou nohou v této tátově pomyslné opěrné trojnožce. Ještě jsem studovala a bydlela u rodičů. V tom jsem možná měla trochu výhodu oproti své starší sestře Karolíně, která tehdy již měla vlastní rodinu, protože jsem měla o něco déle možnost nasávat informace, které dýchaly doslova z každého koutu tátovy pracovny. Nutno ale říci, že táta se s námi o své hermetické knihy příliš nedělil – člověk si je musel najít sám, pokud chtěl. Mě ale tehdy lákaly spíš svazky, které se týkaly literatury a výtvarného umění. Později mě začaly zajímat také staré knihy a vzácné tisky, k nimž měl otec velice blízko. Hodně mu jich prošlo rukama, když pracoval v antikvariátu v Dlážděné ulici nebo když je restauroval, ať už pro vlastní sbírku, nebo na zakázku.

I V čem dalším vás inspiroval?

Pokračování na str. 68-69 »

Na návštěvě u básníka
Jiřího Veselského v dubnu 2004

V mnohém. Když jsem se ve třinácti letech rozhodovala, jakou školu si zvolím, snila jsem o knihvazačství. Tohle řemeslo mě okouzlo, protože táta měl ve sklepě knihvazačskou dílnu. Moc se mi líbilo, jaké skvosty dokázal vytvořit i z malých cárů kůže. Když jsem se mu se svým přáním svěřila, tak mi řekl: „Víš, ty na to ale moc nejsi...“ Tím mi chtěl diplomaticky naznačit, že jsem tak trochu nemešlo – a měl pravdu. Já s ním ale tehdy nesouhlasila a za svůj sen se rozhodla bojovat ze všech sil. Naléhala jsem natolik, že mě vzal do dílny a slíbil, že mi dá šanci se ukázat. Vysvětlil mi, že chce vytvořit zvláštní vazbu pro svoji knížku. Podkladem byla lepenková deska, na níž se mělo nanést lepidlo a na něm vymodelovat postavička z provázků. Nakreslil mi ji a poradil, jak bych měla pokračovat, a já se do toho úkolu, plna odhodlání, odvážně pustila. Samozřejmě to nedopadlo a můj sen se během několika minut rozplynul. Táta si nakonec vazbu udělal sám, přinesla jsem vám ji ukázat. Zrovna nedávno jsme v Trigonu uspořádali výstavu knižních vazeb, které vyrobil. Uroboros, had požírající svůj vlastní ocas, byl jeho oblíbeným symbolem a tenhle konkrétní i jeho osobní značkou.

Řekla jste, že se s vámi otec o hermetické knihy nedělil. V jakém slova smyslu to mám chápat? Schovával je snad před vámi?

To určitě ne, ale zároveň se ve mně nesnažil probouzet zvědavost právě o tento obor. Asi tušil, že když rodič postrkuje své dítě určitým směrem, obvykle to mívá, zejména v pubertě, naprosto opačný efekt. Dítě na takový tlak reaguje vzdorovitě a odmítá zájmy, které jsou pro jeho rodiče důležité. U mě první vlna zájmu o tátovu tvorbu nastala až při studiu na vysoké škole, kdy jsem začala objevovat krásy jeho mytoetymologie. Do té doby jsem ji vnímala spíš jako svévolné kejkle s jazykem, jako poněkud násilnou hru, v níž všechno souviselo se vším. Při studiu bohemistiky jsem ale ke svému úžasu zjistila, že měl táta v mnohých věcech pravdu a že tomu, co otec tvrdí bezmála třicet let, současná jazykověda teprve začíná přicházet na kloub. To bylo pro mne prozření, díky němuž jsem jeho dílo se vši vážností začala vidět úplně jinými očima.

Nicméně hlubší zájem o literaturu, kterou táta vydával, se u mě objevil prakticky až v roce 1997 s hermetickou výstavou Opus Magnum v Domě U Kamenného zvonu. Ta pro mě byla jakýmsi osobním zasvěcením. Tehdy mi konečně začalo to, co táta říkal a dělal, dávat smysl.

Hermetismus vás zajímal také?

Ze začátku vůbec, opravdu jsem se k němu dostala až někdy na vysoké škole. Jenže s tátou to bylo složité, člověk za ním nemohl přijít jen tak s přímou otázkou – málokdy na ni totiž slyšel přímou odpověď. Většinou dostal jen tajemně znějící indicii,

Instalace autorské výstavy v Galerii Emila Julíše v září 2009

jejíž smysl pochopil až později, za několik dní, ale třeba taky let. Mě osobně zajímalo hlavně to, v čem byl táta podle mého názoru opravdu mimořádný – totiž výklad skryté hermetické symboliky. Ta ho hodně těšila a zajímaly ho názory na ni i od lidí, kteří ve výkladu hermetismu nebyli zblhlí, třeba i od malých dětí, protože na celou věc přinášeli úplně nové pohledy.

Jaká byla vaše první hermetická kniha, která vás doopravdy zaujala?

To je těžká otázka. Řekla bych, že tátův *Obrazový atlas hermetismu* ještě v neoficiálním, samizdatovém vydání, *Abeceda stvoření* a samozřejmě Fulcanelliho *Tajemství katedrál*. A teprve až později i další knížky, které vycházely v Trigonu – díla významných českých hermetiků Jana Kefera a Pierra de Lasenic.

Věnujete se hermetismu také prakticky, nebo vás zajímá spíše teorie?

Já jsem dost opatrná, a proto moje cesta ni-

Výrobky z knihvazačské dílny zručného hermetika

kdy nezaměřila k břehům praktické magie. Zároveň jsem člověk hodně racionálně založený a nerada ztrácím nad věcmi a událostmi kontrolu, což může být na překážku v různých, například imaginačních cvičeních. Co se týče hermetismu, zajímám se hlavně o jeho symboliku a historii. Ale necítím potřebu šířit se zde o své duchovní praxi, o mentální práci na sobě samé. Mohu ale říci, že mé místo rozhodně není uvnitř magického kruhu, jsem si vědoma rizik, která to s sebou nese.

Jak to můžete vědět?

Se sestrou jsme přicházely do přímého kontaktu se čtenáři Trigonu. Většinou to byli velmi zajímaví, inteligentní a sečtělí lidé. Samozřejmě se ale mezi zákazníky našli také lidé psychicky labilní či nemocní a pro ty byla z pochopitelných důvodů lákavá zejména magická část hermetismu. Setkání s nimi byla pro mě pokaždé varující a vlastně i nepříjemná.

Můžete být prosím trochu konkrétnější?

Stalo se například, že nám v prodejně zavolal telefon. Z druhého konce linky se ozval zoufalý hlas k smrti vyděšeného muže. Že prý je uprostřed magického rituálu a ještě stojí takzvaně v kruhu. Ptal se nás, jak má odeslat entitu, kterou evokoval, ale nad ním nemá kontrolu. Dodnes si pamatuji jeho obrovský strach.

Jak jste to řešili?

V ideálních případech řešil tyto situace táta, lidé se na něj se svými problémy obraceli docela často. Pomohl například člověku, kterému se podařilo vymástit se z fyzického těla, ale neuměl se vrátit zpět. Naštěstí měl táta dostatek zkušeností a dokázal lidem, kteří neuměli správně odhadnout své schopnosti a možnosti, pomáhat. Když udělali krok kamsi do neznáma a nedokázali své nohy zase vrátit zpátky na pevnou zem, obraceli se na něj.

Neměla jsem ani tušení, že váš otec fungoval i jako první pomoc pro neopatrné magiky.

Vědělo se to o něm. Ale pro mě, zpětně vzato, je můj táta stále velkou záhadou. Opravdu nechápu, kde na všechny své aktivity bral čas. Nepamatuji si, že by někdo, kdo jej požádal o schůzku nebo radu, odmítl, přestože měl své vlastní práce dost. V obchodě se na něj co chvíli někdo ptal a on se většinou setkání nebránil. Přes veškerou svou nakladatelskou práci vedl bohatý společenský život. Člověk by si skoro mohl myslet, že nějakým tajemným způsobem ovládal čas nebo že vládl několika vlastními dvojníky. Dodnes mi také není jasné, jak to všechno dokázal skloubit se svou bohatou autorskou tvorbou. Táta tvořil a psal vždy a všude, zpočátku na stroji, takže zvukem mého dětství byl klapot psacího stroje. Tak tomu bylo vždycky

a dodnes ve mně tahle melodie písmen vyvolává pocit klidu a bezpečí, domova.

❗ Stává se vám v Trigonu dodnes, i po smrti vašeho tatínka, že vám volají lidé přímo z magického kruhu a ptají se, co mají dělat?

Naštěstí jen výjimečně, ale občas za námi někdo přijde s tím, že otevřel Pandořinu skříňku a neví si s ní rady. Pamatuji se, že právě toto téma táta kdysi hodně řešil – kam až sahá jeho odpovědnost v rámci publikování zejména praktických hermetických návodů. Protože nikdy nemohl dopředu odhadnout, komu se texty dostanou do rukou a zda bude konkrétní čtenář na informace uvnitř obsažené dostatečně duchovně, psychicky i osobnostně zralý.

❗ Čím vás otec nejvíce inspiroval?

Tím, že neměl jen jedinou oblast zájmu. Zdaleka to nebyl jen hermetik, jak si možná lidé myslí. Měl i mnoho jiných zájmů a koníčků. Tátův mimořádný rozhled v literatuře, výtvarném umění i hudbě určitě ovlivňoval jeho celkový duchovní vývoj. To všechno bylo nedílnou součástí jeho moudrosti.

❗ Jak vydavatelství Trigon funguje teď?

Pro mě je nesmírně důležité, že s námi nadále spolupracují tátovi přátelé a někdejší souputníci. Je to pro mě uklidnění, že nejdu špatným směrem. Už dva roky nám v knihkupectví pomáhá astrolog Pavel Turnovský. Spolupracujeme i s dalšími lidmi, kteří pro tátu hodně znamenali, například s Láďou Moučkou, Martinem Stejskalem, Ivo Puršem a dalšími, je to pro Trigon i pro mě osobně hodně důležité.

❗ Existuje nějaká historka ve spojitosti s vaším otcem, na kterou ráda vzpomínáte s úsměvem?

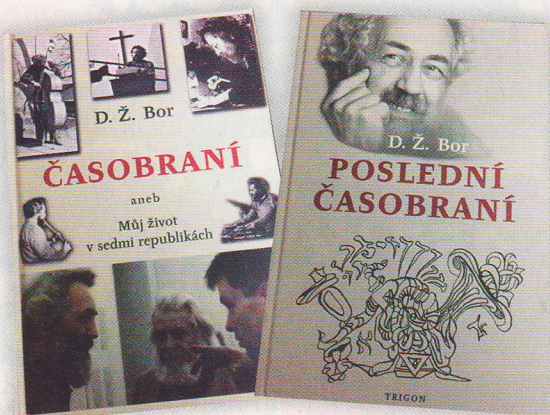
Nejvtipnější situace, které ale byly zároveň docela drsné, se odehrávaly před rokem 1994. Táta už měl svoje nakladatelství, ale ještě neměl prodejnu. Hodně lidí zpětně vzpomíná, jak někde zahlédli leták o knihách, které v Trigonu vycházely, a vydali se na adresu nakladatelství, aby si knížky zakoupili. Jenže na místě nenašli obchod, jen obyčejný činovníkům a zvoněk se jménem **Zadrobílek, Trigon**. Když na něj zazvonili, táta je pustil nahoru. Část našeho bytu tehdy permanentně fungovala jako knihkupectví a velký stůl, u něhož jsme se při slavnostních příležitostech celá rodina scházeli, byl během roku neustále plný nabízených knih Trigonu.

Tatínek se vždy každému zákazníkovi trpělivě věnoval, ale samozřejmě občas se stalo, že nebyl doma, a tehdy ho musel někdo z nás zastoupit. Jednou jsem byla sama doma, když zazvonil muž s dlouhými vlasy

a vousy, mohlo mu být okolo třiceti let, se dvěma velkými kufry u nohou. Představil se mi jako Ježíš z Ústí. V jednom kufru měl své texty a ve druhém všechny své osobní věci. Suše mi oznámil, že se k nám jde nastěhovat. Neměl ani pochyb o tom, že ho pan Zadrobílek, až se vrátí domů, přijme s otevřenou náručí. Vysvětloval mi, že jeho texty, které má s sebou v kufru, můj otec jistě rád v nakladatelství vydá, neboť jsou pro lidstvo nesmírně cenné. Asi si umíte představit, jak jsem na něj zůstala koukat. Tím spíš, že nebyl doma nikdo dospělý, kdo by byl schopen pohotově zareagovat. Dnes na to vzpomínám s úsměvem, ale tehdy mi příjemně opravdu nebylo.

❗ Plánoval váš tatínek, že vám jednou Trigon přenechá?

Tátova idea byla, že se jednou, až to bude zapotřebí, začne stahovat do ústraní a vydavatelství a obchod zůstanou Karolíně a mně. Osud tomu ale chtěl jinak, sestra se provdala do Ameriky a tátův sen se rozplynul. Po jeho smrti na konci roku 2010 vyvstalo množství praktických problémů. Museli jsme se rychle rozhodnout, co dál, a nastalou situaci řešit. Byli jsme nuceni přestěhovat knihkupectví, dotáhnout rozběhnuté projekty, splnit tá-

Oba díly autobiografie vydalo nakladatelství Trigon

tou stanovený ediční plán. Musela jsem řešit spoustu praktických věcí a byla takřikající vhozena přímo do vody. I když je to už sedm let, co táta zemřel, ještě stále vydáváme knížky, které měl v edičním plánu, a teprve teď se na ně dostává řada. Jeho plány byly vždy dlouhodobé a neuvěřitelně rozsáhlé. A stejně tak to bylo i v případě *Časobraní*.

První díl této knihy vyšel jen několik dní před tátovou smrtí. Do jisté míry na ni čekal. Byla to jeho autobiografie od dětství až do roku 2005. Druhý díl, který dostal název *Poslední časobraní*, psal na způsob osobního deníku. Když táta zemřel, věděla jsem, že je tento text uložen v jeho počítači, ale z pochopitelných důvodů jsem vůbec neměla sílu se na něj podívat. Pak mě oslovil tátův kamarád, básník Míla Topinka, a přiměl mě to udělat. Když jsem soubor otevřela, málem jsem šla do kolen, protože tam stálo: „Zuzano, až budeš knížku chystat k vydání, nezapomeň na sou-

borný rejstřík, když už v prvním díle chybí.“ Obdobných sdělení, jasných a nekompromisních pokynů, bylo víc. Tenhle tátův vzkaz napříč časem byl pro mě velkým překvapením, ale zároveň mi dal odpověď na otázku, zda druhý díl vydat a v jaké podobě. Já sama nejsem velký příznivec publikace soukromých deníků, vadí mi, že se v nich zveřejňují osobní informace nejen o pisateli, ale často také o mnoha dalších lidech. Tátovy vzkazy, třebaže už zdaleka ne tak zřetelné, nacházím dodnes. Jsou zakódované i v jeho v knihách a básních.

❗ Jste tedy pořád na stopě skrytým indiciím.

Je to tak. Když jsem například psala článek o Paulu Leppinovi do Logosu, vydala jsem se do studovny literárního archivu Památníku národního písemnictví. Objednala jsem si korespondenci mezi ním a Gustavem Meyrinkem, a když jsem otevřela desky s archiváliemi, našla jsem v nich založený papírek s poznámkami psaný tátovým nezaměnitelným rukopisem. Ve studovně pak dohledali historii výpůjček a potvrdili mi, že tento konkrétní archivní karton měl skutečně můj otec před deseti lety vypůjčený. Takže ano, pořád tátu stopuju, pořád jdu v jeho šlépějích.

❗ V čem je pro vás osobně autobiografie vašeho otce nejzajímavější?

V tom, že to není »jen« autobiografie, že překračuje rámec běžných vzpomínek. V tom, že jsou v ní úvahy reflektující tátovu vlastní duchovní cestu nebo komentující cestu někoho jiného. Věřím, že každý v této knize pro sebe objeví důležitá poselství. Na konci prvního *Časobraní* táta například píše o tom, jak ho hodně mladých lidí přemlouvá, aby se jim stal učitelem. Táta byl ale přesvědčen, že člověk musí svého učitele objevit sám v sobě, protože sebelepší mistr v určité fázi začne v žákovi zabíjet jeho vlastní potenciál. Byl to důvod, proč se až do konce života zdráhal někoho vyučovat v pravém slova smyslu. I v tom byl podle mě zcela jedinečný a soliterní. Nechtěl stát v čele žádného spolku.

❗ To je mi sympatické. Mnoho lidí hledá v různých vodách esoteriky svého duchovního učitele za každou cenu tak zoufale, že velmi často ani nerozpozná, že se stali součástí spolku, který vykazuje všechny známky sektářství. Málo pracují sami na sobě a raději sebou nechají manipulovat.

To je další věc. Táta se vždycky smál určité instantnosti současné esoterní nabídky. Tomu, jak lidé chtějí dosáhnout duchovního osvícení a bdělosti bezbolestně, bezpracně a nejlépe ihned, na počkání. A jsou i tací, kteří uvěřili, že si mohou duchovní iniciaci koupit za peníze, ale to už je úplně nesmysl...